

Laidiens: 23.04.2004., Nr. 64

Ministru kabineta noteikumi Nr.215

Rīgā 2004.gada 30.martā (prot. Nr.17, 37.§)

Akcīzes preču pavaddokumentu aprites un kontroles kārtība

Izdoti saskaņā ar likuma "Par akcīzes nodokli" 25.panta astoto daļu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka Eiropas Savienības regulā 2719/92 (turpmāk — regula) noteiktā dokumenta (turpmāk — pavaddokuments) aprites un kontroles kārtību, kā arī citus likuma "Par akcīzes nodokli" (turpmāk — likums) 25.pantā minēto akcīzes preču pārvietošanas nosacījumus.
2. Ja Eiropas Savienības dalībvalstī (turpmāk — dalībvalsts), no kuras akcīzes preces tiek pārvietotas uz Latvijas Republiku saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts normatīvo aktu prasībām, ir atļauts pavaddokumenta vietā noformēt komercdokumentu (piemēram, faktūrrēķinu, preču pavadzīmi—rēķinu, preču piegādes pavadzīmi), kas, ievērojot regulas nosacījumus, tiek uzskatīts par pavaddokumentu, tad noteikumi attiecas arī uz minētā komercdokumenta apriti.
3. Noteikumos reglamentētā pavaddokumentu aprites kārtība attiecas uz:
 - 3.1. importētāju, kas ieved akcīzes preces Latvijas Republikā no ārvalsts, kas nav dalībvalsts;
 - 3.2. akcīzes preču noliktavas turētāju, kas pārvieto akcīzes preces saskaņā ar likumu;
 - 3.3. apstiprināto tirgotāju un neapstiprināto tirgotāju, kas saņem akcīzes preces saskaņā ar likumu;
 - 3.4. nodokļa maksātāja pārstāvi par akcīzes precēm, kuras saskaņā ar likumu tiek piegādātas apstiprinātam tirgotājam vai neapstiprinātam tirgotājam;
 - 3.5. citām likumā noteiktajām personām.
4. Pārvietojot akcīzes preces likuma 2.panta ceturtajā daļā noteiktajā kārtībā saskaņā ar Eiropas Savienības muitas procedūru, izņemot izvešanu, pavaddokumentu nenoformē.
5. Pavaddokumentu noformē piecos eksemplāros.
6. Visu pavaddokumentā ietverto informāciju aizpilda saskaņā ar regulas norādījumiem.
7. Visus dienas laikā izsniegtos un saņemtos pavaddokumentus reģistrē saskaņā ar normatīvo aktu, kas reglamentē pavaddokumentu apriti, prasībām un tiem piešķir pavaddokumenta numuru.
8. Pavaddokumenta numurs sastāv no trim daļām:
 - 8.1. pirmā daļa:
 - 8.1.1. nosūtītāja akcīzes identifikācijas numurs, ja akcīzes preces tiek nosūtītas no Latvijas Republikas;

8.1.2. saņēmēja akcīzes identifikācijas numurs vai, ja tāda nav, — nodokļa maksātāja pārstāvja akcīzes identifikācijas numurs, ja akcīzes preces tiek saņemtas Latvijas Republikā;

8.2. otrā daļa — kalendāra gada pēdējie divi cipari;

8.3. trešā daļa — pavaddokumenta kārtas numurs hronoloģiskā secībā.

9. Pavaddokumenta eksemplārus, kurus saskaņā ar šiem noteikumiem iesniedz Valsts ieņēmumu dienestā, reģistrē, ievada un uzglabā Valsts ieņēmumu dienesta uzskaites sistēmās un izmanto akcīzes preču kontrolei.

10. Akcīzes preču saņēmējam ir atļauts uzsākt darbību ar saņemtajām akcīzes precēm tikai pēc tam, kad no Valsts ieņēmumu dienesta ir saņemts saskaņā ar šiem noteikumiem apstiprināts pavaddokumenta trešais eksemplārs.

11. Ja attiecīgā persona nenoformē pavaddokumentu saskaņā ar šiem noteikumiem vai neizpilda citas šo noteikumu prasības, attiecīgo personu neatbrīvo no saistībām maksāt akcīzes nodokli (turpmāk — nodoklis) saskaņā ar likuma 25.pantu, ja likumā nav noteikts citādi.

II. Imports no ārvalsts,

kas nav dalībvalsts

12. Importētājs, ievedot akcīzes preces Latvijas Republikā no valsts, kas nav dalībvalsts, to pārvietošanai uz akcīzes preču noliktavu atbilstoši regulai noformē pavaddokumentu un iesniedz to (visus eksemplārus) apstiprināšanai Valsts ieņēmumu dienesta attiecīgajā muitas iestādē, kurā noformē akcīzes preču izlaišanu brīvam apgrozījumam.

13. Pavaddokumenta piekto eksemplāru uzglabā Valsts ieņēmumu dienestā. Pavaddokumenta pirmo, otro, trešo un ceturto eksemplāru atdod importētājam.

14. Pavaddokumenta pirmo eksemplāru importētājs nodod grāmatvedībā darījuma iegrāmatošanai un uzglabā.

15. Pavaddokumenta otro, trešo un ceturto eksemplāru importētājs pievieno akcīzes precēm, kuras pārvieto uz attiecīgo akcīzes preču noliktavu.

16. Saņemot akcīzes preces akcīzes preču noliktavā, noliktavas turētājs pavaddokumenta otrajā, trešajā un ceturtajā eksemplārā izdara atbilstošus ierakstus saskaņā ar regulu.

17. Pavaddokumenta otrā eksemplāra kopiju akcīzes preču saņemšanas vietā uzglabā līdz pārskata gada slēguma inventarizācijai, bet pēc minētā termiņa — saskaņā ar normatīvo aktu prasībām, savukārt pavaddokumenta otro eksemplāru nodod noliktavas turētāja grāmatvedībā.

18. Pavaddokumenta trešo un ceturto eksemplāru akcīzes preču saņēmējs — attiecīgās akcīzes preču noliktavas turētājs iesniedz Valsts ieņēmumu dienesta iestādē ne vēlāk kā trīs darbdienu laikā, skaitot no dienas, kad akcīzes preces tika ievestas Latvijas Republikā.

19. Valsts ieņēmumu dienests pavaddokumenta trešajā un ceturtajā eksemplārā izdara atbilstošus ierakstus saskaņā ar regulu, apstiprinot tos ar Valsts ieņēmumu dienesta noteiktu zīmogu.

20. Valsts ieņēmumu dienests uzglabā pavaddokumenta ceturto eksemplāru, kurš apliecina, ka akcīzes preces saņemtas akcīzes preču noliktavā un importētājam nav jāmaksā akcīzes nodoklis saskaņā ar likuma 25.pantu. Pavaddokumenta trešo eksemplāru ne vēlāk kā nākamajā darbdienā pēc pavaddokumenta saņemšanas atdod akcīzes preču saņēmējam — attiecīgās akcīzes preču noliktavas turētājam.

21. Pavaddokumenta trešo eksemplāru akcīzes preču noliktavas turētājs nosūta (vai citādi nodod) importētājam.

22. Pavaddokumenta trešo eksemplāru importētājs nodod grāmatvedībā darījuma iegrāmatošanai un uzglabā.

III. Ievešana Latvijas Republikā

no citām dalībvalstīm

23. Pavaddokumenta pirmais eksemplārs paliek pie personas, kura nosūta akcīzes preces uz Latvijas Republiku.
24. Pavaddokumenta otro, trešo un ceturto eksemplāru pievieno akcīzes precēm, kuras pārvieto uz akcīzes preču saņemšanas vietu Latvijas Republikā.
25. Saņemot akcīzes preces Latvijas Republikā no citām dalībvalstīm, preču saņēmējs pavaddokumenta otrajā, trešajā un ceturtajā eksemplārā izdara atbilstošus ierakstus saskaņā ar regulu.
26. Pavaddokumenta otrā eksemplāra kopiju akcīzes preču saņemšanas vietā uzglabā līdz pārskata gada slēguma inventarizācijai, bet pēc minētā termiņa — saskaņā ar normatīvo aktu prasībām, savukārt pavaddokumenta otro eksemplāru nodod preču saņēmēja grāmatvedībā.
27. Pavaddokumenta trešo un ceturto eksemplāru akcīzes preču saņēmējs iesniedz Valsts ieņēmumu dienesta iestādē ne vēlāk kā trīs darbdienu laikā pēc akcīzes preču saņemšanas.
28. Ja preču nosūtītājs, kas nosūta akcīzes preces uz Latvijas Republiku, saskaņā ar likumu ir norīkojis nodokļa maksātāja pārstāvi, tad pavaddokumenta trešo eksemplāru akcīzes preču saņēmējs ne vēlāk kā trīs darbdienu laikā pēc akcīzes preču saņemšanas iesniedz Valsts ieņēmumu dienestā, savukārt pavaddokumenta ceturto eksemplāru akcīzes preču saņēmējs nodod nodokļa maksātāja pārstāvim. Nodokļa maksātāja pārstāvis ne vēlāk kā trīs darbdienu laikā pēc akcīzes preču saņemšanas Latvijas Republikā iesniedz ceturto eksemplāru Valsts ieņēmumu dienesta iestādē.
29. Valsts ieņēmumu dienests trešajā un ceturtajā eksemplārā izdara atbilstošus ierakstus saskaņā ar regulu, apstiprinot tos ar Valsts ieņēmumu dienesta noteiktu zīmogu. Ja pavaddokumenta ceturto eksemplāru iesniedz nodokļa maksātāja pārstāvis, Valsts ieņēmumu dienests ierakstus, apstiprinot tos ar Valsts ieņēmumu dienesta noteiktu zīmogu, pavaddokumenta trešajā eksemplārā izdara tikai pēc abu (trešā un ceturtā) eksemplāru saņemšanas.
30. Ja preču saņēmējs ir likuma 20.panta pirmajā daļā noteiktā persona, papildus trešajam un ceturtajam pavaddokumenta eksemplāram Valsts ieņēmumu dienestā iesniedz Eiropas Savienības regulā 31/96 noteiktā dokumenta, kas apliecina, ka akcīzes nodoklis nav jāmaksā saskaņā ar likuma 25.panta piekto daļu (turpmāk — atbrīvojuma apliecība), otro un trešo eksemplāru. Atbrīvojuma apliecības eksemplārus apstiprina ar Valsts ieņēmumu dienesta noteiktu zīmogu.
31. Valsts ieņēmumu dienests uzglabā pavaddokumenta ceturto eksemplāru un šo noteikumu 30.punktā noteiktajā gadījumā — atbrīvojuma apliecības trešo eksemplāru. Pavaddokumenta ceturtais eksemplārs apliecina, ka akcīzes preces saņemtas un akcīzes preču saņēmējs atbild par nodokļa samaksāšanu saskaņā ar likumu vai šo noteikumu 28.punktā minētajā gadījumā par nodokļa samaksu ir atbildīgs nodokļa maksātāja pārstāvis. Atbrīvojuma apliecības trešais eksemplārs apliecina, ka saskaņā ar likumu akcīzes nodoklis nav jāmaksā.
32. Pavaddokumenta trešais eksemplārs un šo noteikumu 30.punktā noteiktajā gadījumā atbrīvojuma apliecības otrais eksemplārs ne vēlāk kā nākamajā darbdienu laikā pēc saņemšanas Valsts ieņēmumu dienestā atdodams akcīzes preču saņēmējam.
33. Pavaddokumenta trešo eksemplāru un šo noteikumu 30.punktā noteiktajā gadījumā atbrīvojuma apliecības otro eksemplāru akcīzes preču saņēmējs nosūta (vai citādi nodod) personai, kas nosūtījusi akcīzes preces uz Latvijas Republiku.
34. Ja akcīzes preču saņēmējs ir cita persona, nevis akcīzes preču noliktavas turētājs vai apstiprināts tirgotājs, kopā ar pavaddokumenta trešo eksemplāru akcīzes preču saņēmējs nosūta (vai citādi nodod) personai, kas nosūtījusi akcīzes preces uz Latvijas Republiku, Valsts ieņēmumu dienesta izsniegtu akcīzes nodokļa samaksu vai nodrošinājumu apliecinošu dokumentu.

35. Akcīzes preču saņēmējs nodrošina, lai akcīzes preču nosūtītājs saņem Valsts ieņēmumu dienesta apstiprinātu un apzīmogotu pavaddokumenta trešo eksemplāru un šo noteikumu 30. un 31.punktā minētos dokumentus 15 dienu laikā pēc taksācijas perioda, kurā akcīzes preces nosūtītas.

IV. Eksports

36. Izvedot akcīzes preces no akcīzes preču noliktavas to tālākai izvešanai no Latvijas Republikas uz ārvalsti, kas nav dalībvalsts, vai kurām piemēro likuma 2.panta ceturto daļu (turpmāk — eksports), akcīzes preču nosūtītājs (eksportētājs) — akcīzes preču noliktavas turētājs pirms akcīzes preču eksporta noformē pavaddokumentu (arī gadījumos, kad muitas robeža tiek šķērsota citā dalībvalstī), papildus tajā norādot laiku, cikos akcīzes preces izved no akcīzes preču noliktavas.

37. Pavaddokumenta pirmā eksemplāra kopiju uzglabā akcīzes preču nosūtītājs (eksportētājs) — akcīzes preču noliktavas turētājs akcīzes preču nosūtīšanas vietā līdz pārskata gada slēguma inventarizācijai, bet pēc minētā termiņa — saskaņā ar normatīvo aktu prasībām, savukārt pavaddokumenta pirmo eksemplāru nodod preču nosūtītāja (eksportētāja) — akcīzes preču noliktavas turētāja grāmatvedībā.

38. Pavaddokumenta otro, trešo un ceturto eksemplāru pievieno akcīzes precēm, kuras izved no Latvijas Republikas uz ārvalsti, kas nav dalībvalsts (eksportē).

39. Pavaddokumenta piekto eksemplāru akcīzes preču nosūtītājs (eksportētājs) iesniedz Valsts ieņēmumu dienestā.

40. Ja akcīzes preču nosūtīšana (eksports) ir uzsākta līdz darbdienas plkst.15.30, preču nosūtītājs (eksportētājs) iesniedz Valsts ieņēmumu dienestā pavaddokumenta piekto eksemplāru līdz tās pašas darbdienas plkst.17.00. Ja akcīzes preču pārvietošana ir uzsākta pēc plkst.15.30 vai brīvdienā, pavaddokumenta piekto eksemplāru iesniedz līdz nākamās darbdienas plkst.12.00.

41. Akcīzes preču nosūtītājs (eksportētājs) — akcīzes preču noliktavas turētājs muitas iestādē (Latvijas Republikā vai citā dalībvalstī), kurā noslēdz preču eksportu, iesniedz pavaddokumenta trešo un ceturto eksemplāru. Pavaddokumenta otro eksemplāru uzglabā akcīzes preču nosūtītājs (eksportētājs) — akcīzes preču noliktavas turētājs.

42. Ja akcīzes preču eksportu noslēdz Latvijas Republikā, Valsts ieņēmumu dienesta attiecīgā muitas iestāde, kurā noslēdz akcīzes preču eksportu, pavaddokumentā (trešajā un ceturtajā eksemplārā) izdara atbilstošus ierakstus saskaņā ar regulu, apstiprinot tos ar Valsts ieņēmumu dienesta noteiktu zīmogu.

43. Valsts ieņēmumu dienesta attiecīgā muitas iestāde, kurā noslēgts akcīzes preču eksports, uzglabā pavaddokumenta ceturto eksemplāru. Pavaddokumenta ceturtais eksemplārs apliecina, ka akcīzes preces eksportētas un akcīzes preču nosūtītājam (eksportētājam) — akcīzes preču noliktavas turētājam nav jāmaksā akcīzes nodoklis saskaņā ar likuma 25.pantu. Pavaddokumenta trešo eksemplāru ne vēlāk kā nākamajā darbdienā pēc pavaddokumenta saņemšanas nosūta (vai citādi atdod) akcīzes preču nosūtītājam (eksportētājam) — akcīzes preču noliktavas turētājam.

44. Ja akcīzes preces eksportē no Latvijas Republikas caur citu dalībvalsti, akcīzes preču nosūtītājs (eksportētājs) — akcīzes preču noliktavas turētājs izpilda attiecīgajā dalībvalstī noteiktās prasības. Pēc tam, kad pavaddokumenta trešais eksemplārs saņemts no tās dalībvalsts attiecīgās muitas iestādes, caur kuru akcīzes preces eksportētas no Latvijas Republikas, akcīzes preču nosūtītājs (eksportētājs) — akcīzes preču noliktavas turētājs ne vēlāk kā 15 dienu laikā pēc taksācijas perioda, kurā akcīzes preces izvestas no akcīzes preču noliktavas, iesniedz pavaddokumenta trešo eksemplāru tā apstiprināšanai Valsts ieņēmumu dienestā.

45. Valsts ieņēmumu dienests pavaddokumenta labajā augšējā stūrī uzliek Valsts ieņēmumu dienesta noteiktu atzīmi. Pavaddokumenta trešo eksemplāru atdod akcīzes preču nosūtītājam (eksportētājam) — akcīzes preču noliktavas turētājam. Pavaddokumenta trešais eksemplārs apliecina, ka akcīzes preces eksportētas un akcīzes preču nosūtītājam (eksportētājam) — akcīzes preču noliktavas turētājam nav jāmaksā akcīzes nodoklis saskaņā ar likuma 25.pantu.